

Don Bosco

VLAANDEREN

nr. 2 | mrt. - apr. 2019 | 123ste jaargang | tweemaandelijks tijdschrift voor de beweging rond Don Bosco | kantoor van afgifte: 3000 Leuven mail | P209042

*“Een perfect kind hebben,
bestaat niet.”*

Hoofdredacteur

Brecht Nuyts

Lay-out en eindredactie

Sarah Verschelde
Don Bosco Media
Naamsesteenweg 37
3001 Heverlee
dbmedia@donbosco.be

Redactieraad

Jos Claes
Adriaan De Cooman
Pascale Laevens
Simon Nongrum
Bram Reekmans
Jurgen Renders
Laurens Vanderbrugghen
Firmin Vanspauwen

Adreswijziging

Don Bosco Vlaanderen
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
centrale.propaganda@donbosco.be

Verantwoordelijke uitgever

Wilfried Wambeke, provinciaal
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
wilfried.wambeke@donbosco.be

Drukkerij

Drukkerij Van der Poorten nv
3010 Leuven
100% klimaatneutrale drukkerij

De bijdragen verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

Uw persoonlijke gegevens zijn voor u ter inzage. Ze worden nooit aan derden doorgegeven en dienen enkel voor de verzending van Don Bosco Vlaanderen.

In Vlaanderen:

www.donbosco.be
www.kerknet.be/organisatie/zusters-van-don-bosco

In de wereld:

www.sdb.org
www.cgfmanet.org

Don Bosco Vlaanderen is een gratis blad. Giften zijn daarom steeds welkom op het onderstaande adres en rekeningnummer, met vermelding van 'Don Bosco Vlaanderen':
Don Bosco Centrale vzw
Fr. Gaystraat 129
1150 Brussel
Tel. 02 771 21 00
IBAN: BE27 4272 1008 4573
BIC: KREDBEBB

Door
Brecht Nuyts

Wat zouden jouw laatste woorden zijn?

Af en toe denk ik er wel eens aan en hoop ik dat mijn laatste adem nog zachtjes "ik hou van jou" fluistert tegen hen die mij nauw aan het hart liggen. Maar ik ben bang dat ze iets onzinnig zouden horen, wat gemopper en een 'godverd...' vanwege pijn, spijt of verdriet. Het lijkt allemaal niet zo gemakkelijk. Eenmaal in de hemel, heb je gelukkig nog een eeuwigheid om op je woorden terug te komen.

Ook Jezus heeft het moeilijk met zijn laatste woorden als hij sterft aan het kruis. Volgens de ene evangelist schreeuwt hij 'Eli, eli, lema sabachtani!', (vert. 'mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?') dat is een beetje de 'godverd...' van die tijd. De andere evangelist legt diezelfde Jezus vooral liefdevolle en vergevende woorden in de mond. Zo geeft hij de misdadiger die naast hem

hangt, een eersteklasticket naar de hemel; hoe liefdevol kun je zijn? Een derde evangelist – mijn persoonlijke favoriet – gunt Jezus nog een laatste slok wijn; hij buigt het hoofd met: "Het is volbracht". Zijn levenstaak zit erop, hij heeft gedaan wat hij moest doen. Na die laatste woorden hoor ik alle mensen rond het kruis denken: "Gij hebt dat goed gedaan, jongen!".

Volgens mij heeft Goede Vrijdag daar zijn naam aan te danken. Iemand nabij zijn die – om het in coachterminen te zeggen – goed gespeeld heeft, maar toch verloren heeft. Bij Jezus kwam de erkenning voor zijn goede daden een beetje te laat, als vijgen na Pasen. Maar voor ons en zeker voor onze jongeren, liggen nog vele kansen open. Laat ze niet liggen! Pasen ligt ten slotte maar drie stappen verderop!

2 WAT Zouden JOW
LAATSTE WOORDEN ZIJN?

4 WAT IS VASTEN VOOR MIJ?

6 HET ONDERWIJNIVEAU IS
BENEDEN ALLE PEIL!

8 BETOGEN VOOR HET
KLIMAAT OF NIET?

BIJLAGE

10 TWEE KAMERS
ALSJEBLIEFT, VOOR
COTTOLONGO EN DE
ALLERARMSTEN

11 DE ZIEKEN MAKEN
MIJ GEZOND

12 OUDER(S) WORDEN MET
VALLEN EN OPSTAAN

14 EEN ZIEKENBEZOEK IS
VOOR MIJ...

16 SPELLETJES PAGINA

17 HOE PRAAT JE OVER
GELOOF MET JE KINDEREN?

18 VAN ARME BOEF TOT
SUCCESVOLLE MECHANICIEN:
DENIS SPEELT HET KLAAR!

20 CHRISTENEN UIT HET
MIDDEN-OOSTEN PROEVEN
VAN DON BOSCO'S DROOM

21 IMPRESSIES UIT ASSEL

24 GEBED VOOR ALS JE ZIEK
BENT, DOOR WILFRIED MEERT

Wat is vasten voor mij?

Zr. Carina Aerts

De '3 S-woorden' zijn belangrijk voor mij in de vasten:

STILTE! Voor mij is vasten een periode om meer stil te worden in mezelf, stil worden bij Hem onder het kruis.

SOBERHEID! Voor mij is vasten ook 'neen zeggen' aan 'wat ik zo graag wil'.

SOLIDARITEIT! Voor mij is vasten delen. Delen van mijn tijd, mezelf. Delen van ons huis, onze tafel met hen die kwetsbaar in het leven staan.

Vasten is ook hét leven vieren, hét leven dat sterker is dan de dood, dan wordt het Pasen!

Eric Haelvoet, sdb

Onlangs ben ik 10 kilogram afgevallen dankzij het dieetboek *Lichter* van William Cortvriendt. Af en toe een maaltijd overslaan – vasten dus – helpt daarbij. Gevolg: ik voel me fitter en energieker dan voordien! Maar vasten is ook spiritueel: afsterven van mijn egoïsme, om steeds meer op Christus te lijken. Het is **loskomen van wat me onvrij maakt**, om te dienen en lief te hebben. Tijdens deze periode probeer ik een nieuw element in mijn leven te integreren dat na Pasen blijvend is.

Aubérie Samson, Don Bosco Youth-Net

Met aswoensdag begint de veertigdagentijd, de aanloop naar Pasen. In mijn kindertijd dacht ik altijd dat vasten ging over 'minder snoepen'. Nu ik ouder ben, heeft dat voor mij een andere betekenis gekregen. Het is voor mij een periode waarin je een poging onderneemt om een **betere versie van jezelf te worden**. Bijvoorbeeld 40 dagen lang zonder sociale media als je daar eigenlijk te veel tijd aan besteedt, je kunt elke dag iets goeds doen voor iemand anders of je belt elke dag iemand op met wie je al heel lang niet hebt gesproken.

**Patrick Van Dyck,
Studieleider Don Bosco Hoboken**

De dagelijkse misvieringen en 'verstervingskes' uit mijn kindertijd zijn er niet meer. Vandaag is vasten voor mij een zoektocht naar verbondenheid met mijn vrienden en familie. Tijdens deze periode **sta ik geregeld stil bij de keuzes die ik maak**. Zijn mijn keuzes wel in balans met de manier waarop ik in het leven sta? Is mijn levenswijze in harmonie met de weg die Jezus voorgegaan is? Hierdoor ga ik meer openstaan voor wat me echt raakt: een gesprek, een kunstwerk, een tekst, iemand die me wakker schudt en het Evangelie.

**Shari Vonk,
Leerkracht Don Bosco Groenveld**

Ik vind het fijn dat je vandaag kunt kiezen uit verschillende vastenacties zoals '40 dagen zonder vlees'. Mensen krijgen daarmee een heel **concrete denkoefening** aangeboden, bovendien spelen de acties handig in op noden uit onze samenleving. Alle acties peilen naar de vraag: **"wat is niet alleen voor mij belangrijk, maar voor ons allemaal én onze planeet?"** Door mee te doen, kun je het 'vasten' daadwerkelijk mee beleven. Ik kies dit jaar opnieuw voor bewust en eerlijk eten."

**Mirte Wolfs,
Medewerker van Don Bosco**

Vasten betekende als kind dat ik mijn snoepgoed links moest laten liggen. Het geldt dat ik hiermee uitspaarde, ging dan naar het goede doel. Deze manier van vasten heb ik jarenlang volgehouden. Nu draait vasten voor mij **niet om 'minder' maar net om 'meer'**. Meer tijd nemen om tot rust te komen, meer echte gesprekken, meer momenten samen met vrienden, meer oprechte inzet voor dat goede doel, kortom meer vreugde in het leven. Want ons geloof is tenslotte een feest!

“Het onderwijsniveau is beneden alle peil!”

We vroegen aan Didier Finet, voorzitter van het Don Bosco Onderwijscentrum (DBOC), zijn visie over hete hangijzers in het onderwijs. In deze editie leest u zijn kijk op de stelling: “het onderwijsniveau is beneden alle peil!”

Eenzijds drukken onderzoeksresultaten ons met de neus op de feiten: Vlaamse leerlingen scoren zwak voor wiskunde (PISA¹ 2016, peilingproef 2017), wetenschappen (PISA 2016), begrijpend lezen (PIRLS² 2017) en Frans (Peilingsproef 2018³). Bovendien dalen de ambities van onze leerlingen volgens het OESO-rapport van 2017⁴. Anderzijds betogen 35 000 jongeren in Brussel voor een beter klimaatbeleid. Daarmee schudden ze politici en andere beleidsmakers wakker, ook al betekent het voor sommigen een woensdagnamiddag nablijven.

De onderzoeksresultaten vertellen me dat er iets schort met de kennis van begrijpend lezen, Frans, wiskunde en wetenschappen. De betogingen tonen aan dat jongeren initiatieven en verantwoordelijkheid kunnen nemen en ook buiten de schoolmuren kunnen leren. Klimaatbrosser zijn, is echter één iets. De complexiteit van het probleem begrijpen, is iets anders. ‘Kunnen’ en ‘zijn’ kunnen niet zonder ‘kennen’.

Beiden sterken me in mijn overtuiging dat leren leren, dit is het aanreiken van fundamentele kennis, nog steeds één van de kernopdrachten is van de school. Daarnaast bestaat leren wezenlijk ook uit: leren handelen, leren (samen)leven, leren van/in religie en leren zijn. Om goed te kunnen leren, zullen schoolteams prioriteiten moeten leggen, gebaseerd op hun eigen pedagogisch project, een plan dat beschrijft hoe de school de bekwaamheid, de interesse, de goesting, de wilskracht van elke leerling wil verhogen, zodat die in het leerproces groeit. Een groei naar vrijheid, verantwoordelijkheid, verbondenheid en zingeving. Een plan dat de ontwikkeling van alle lerenden op een evenwaardige wijze wil behartigen.

¹ PISA: Het ‘Program for International Student Assessment’ test 15-jarigen op hun leesvaardigheid, wiskundige geletterdheid en wetenschappelijke geletterdheid, ongeacht waar ze zich bevinden in het onderwijssysteem.

² PIRLS: ‘Progress in International Reading Literacy Study’, PIRLS is een internationaal vergelijkend onderzoek naar leerlingenprestaties in begrijpend lezen.

Weet de school waar ze met haar onderwijs naartoe wil? Weet ze welke basiskennis, vaardigheden en attitudes essentieel zijn om in 1188 les-tijden van 50 minuten te realiseren? Zijn scholen bereid om, waar mogelijk, over de niveaus heen samen te werken zodat er vulling gegeven kan worden aan 15 schooljaren, waarvan 9 in de basisschool en 6 in het secundair? Ik denk niet dat er één school is die hierop zonder aarzelen 'ja' kan antwoorden.

Wat de ambities van onze jongeren betreft, vermoed ik dat we deze, samen met de ouders, mogen stimuleren. Ambitie is geen negatief woord. Iemand mag de beste zijn, maar niet ten koste van anderen. Onze jongeren mogen hun lat hoger leggen. Alleen als leerlingen juiste feedback krijgen over hun prestaties, kunnen ze zichzelf zo goed mogelijk ontwikkelen.

Wil reageren op dit of een ander artikel uit Don Bosco Vlaanderen? Stuur dit dan naar dbmedia@donbosco.be.

Besluit

Ik vind de stelling "het onderwijsniveau is beneden alle peil" te pessimistisch. Daarom kan ik niet zeggen of het 'waar', 'gedeeltelijk waar' of 'onwaar' is. Wat ik wel weet, is dat er nog werk aan de winkel is. Gelukkig maar!

9 tips om te 'w'onderwijzen

Door Didier Finet

1. **Gebruik het pedagogisch project als vertrek- en eindpunt.**
2. **Zet in op taal: woordenschat, lezen en spelling.**
3. **Leren-met-gezonde-ambitie geeft energie.**
4. **Investeer in zinvolle basiskennis.**
5. **Spreek in het schoolteam af wat belangrijk is en wat niet.**
6. **Eerst wilskracht en volharding, dan welbevinden.**
7. **Ouders en leerkrachten: praat met elkaar en werk samen.**
8. **Eerlijke feedback verricht wonderen.**
9. **Leren doe je binnen én buiten de schoolmuren.**

³ **Peilingsproeven:** De Vlaamse Overheid organiseert peilingsproeven om de onderwijskwaliteit te meten.

⁴ **OESO:** De 'Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling' voert jaarlijks een vergelijkend onderzoek over het onderwijs in 46 landen wereldwijd.

Betogen voor het klimaat of niet?

Een leerling en een leerkracht aardrijkskunde nemen het woord.

Stephanie Verplaetse, Leerkracht aardrijkskunde Don Bosco Zwijnaarde

Als leerkracht aardrijkskunde kun je niet aan de klimaatverandering omheen. Collega's en leerlingen vragen me af en toe of de klimaatopwarming wel écht een probleem is. Tegenwoordig hoef je deze vragen als aardrijkskundige niet meer alleen te beantwoorden. Media, politici en een handvol belangengroepen doen dit graag in jouw plaats. En net dat is link voor leerlingen: iedereen is 'klimaatexpert' en wat de media brengt, zal wel waar zijn. Als school is het onze eerste taak om leerlingen en leerkrachten op een correcte en bevattelijke manier de nodige wetenschappelijke kennis bij te brengen. Enkel zo kunnen ze informatie in het juiste perspectief plaatsen en correct beoordelen. En het mag zelfs ietsje meer zijn: we moeten onze leerlingen motiveren om na te denken over oplossingen voor de klimaatverandering. Daarom organiseren we elk schooljaar verschillende projecten zoals lezingen door klimaatonderzoekers van de Universiteit Gent, workshops met Goodplanet Belgium en zelfstandig werk over CO²-uitstoot. Op onze school zingen jong en oud samen het klimaatlied *Do it now!* Zo proberen we jongeren kennis bijbrengen en hen op maatschappelijke uitdagingen voorbereiden.

Merel, Leerling Don Bosco Groot-Bijgaarden

We leren elk jaar over het klimaat, dat het steeds slechter gaat, wat de gevolgen zijn, hoe de natuur werkt... Miljoenen mensen, planten en dieren gaan dood aan de teloorgang van het klimaat. Die feiten bestuderen we in meerdere vakken onder het motto: "school is onze toekomst".

Papiertjes in de vuilnisbak gooien, met de fiets naar school, plastic vermijden... Het volstaat niet en iedereen weet dat. Helpt het om te gaan betogen? Misschien. Tot vandaag was betogen iets van volwassenen, nu komen de jongeren op voor wat ze willen. Twee jonge meisjes namen het intatief, ik vind dat fantastisch! We kwamen met tienduizenden jongeren op straat, stuk voor stuk bang voor onze toekomst.

De regering is egoïstisch tegenover de natuur. Ik heb het gevoel dat onze bestuurders hun postje belangrijker vinden dan de plek waar iedereen op woont. Toch zijn ze onze enige kans om de situatie te verbeteren. Ik hoop dat ministers hun ogen openen voordat het te laat is. Zo kan die éne spijbeldag voor een stukje ons leven hebben gered. Want wat is het alternatief?

Cottolengo

BIJLAGE

BIJLAGE BIJ HET MAGAZINE 'Don Bosco Vlaanderen' | nr. 2 | mrt. - apr. 2019

“Een ziekenbezoek kan een zegen zijn, maar soms ook een beproeving.”

Twee kamers alsjeblijft, voor Cottolengo en de allerarmsten

Door Wim Collin, sdb

*Dr. Wim Collin geeft geschiedenis aan de
Pauselijke Salesiaanse Universiteit (UPS) in Rome.*

HOE HET ALLEMAAL BEGON

Op 3 mei 1786 wordt Giuseppe Cottolengo geboren in een dorpje ten zuiden van Turijn. De woelige periode van de Franse Revolutie en het keizerrijk van Napoleon tekent zijn kinder- en jeugdjaren. In 1811 wordt hij tot priester gewijd en gaat hij werken in Turijn.

ÉÉN ONTMOETING VERANDERT ZIJN LEVEN

Op 2 september 1827 staat er een man aan zijn deur, totaal verzwakt, samen met zijn echtgenote die 6 maanden zwanger is en ernstig ziek blijkt. Geèn enkel ziekenhuis wil haar verzorgen omdat ze aan tuberculose lijdt. De priester kan haar alleen de laatste sacramenten toedienen, de kleine baby wordt gedoopt vlak voor hij sterft. Cottolengo verkoopt daarop alles wat hij heeft, zelfs zijn eigen jas. Met het geld huurt hij twee kleine kamers: het hospitaal voor de allerarmsten.

ZIJN SPIRITUALITEIT STEEKT MENSEN AAN

In «*La Piccola Casa della Divina Provvidenza*» of «*Het huisje van de Goddelijke Voorzienigheid*» is er plaats voor de armste zieken en de meest kwetsbaren. Eenzame bejaarden kunnen er hun laatste dagen doorbrengen, gehandicapten en zwakken vinden er een thuis. Goed doen en elkaar liefhebben is voor Cottolengo de basis. Voor al het overige zal God wel zorgen. De armen zijn niet gewoon patiënten, iedereen draagt zijn steentje bij in het ziekenhuis. Don Bosco woont met zijn jongens op een steenworp van Cottolengo. Die twee worden goede vrienden van elkaar. Op latere leeftijd sticht Guiseppe congregaties die zijn werk verderzetten.

COTTOLENGO LEEFT VOORT

«*La Piccola Casa*» bestaat niet meer; het is nu een groot instituut, verspreid over alle continenten. Het doel bleef behouden: zorg verlenen aan hen naar wie werkelijk niemand omkijkt. In de encycliek *Deus Caritas Est* (2006) noemt paus Benedictus XVI Cottolengo samen met Don Bosco en enkele anderen een voorbeeld van sociale liefdadigheid voor alle mensen van goede wil. Omdat zij mensen waren van geloof, hoop en liefde. (DCE 40) In 1842 sterft Cottolengo en in 1934 wordt hij heilig verklaard door paus Pius XI. Zijn feestdag valt op 30 april.

In de volgende editie lees je over Maria Mazzarello (1837 – 1881).

“De zieken maken mij gezond”

Manu De Greef, sdb, werkt al 42 jaar in Lubumbashi, DR Congo. De eerste 30 jaar leidde hij het Don Boscocentrum voor straatkinderen. Nu is hij al 12 jaar pastoraal medewerker in het plaatselijk ziekenhuis van Don Bosco. Manu voelt zich nog altijd groen achter de oren, maar prijst zich gelukkig. Als we per e-mail naar hem vragen, schrijft hij: “De zieken maken mij gezond! Met deze opdracht voel ik mij ten volle priester; een gelukkige priester!”

MAAK JE NIET DRUK OVER DE DOKTER

Tijdens mijn eerste week als pastoraal medewerker, bracht ik elke dag de comunie bij een bekende dokter uit de stad. Hij leed aan een ernstige kankeraandoening. Zijn toestand verbeterde maar niet en de man werd lastiger met de dag. Op de achtste dag liep het helemaal uit de hand. Brutaal onderbrak hij het gebed en stuurde mij weg: “Sortez ! Tout cela ne sert à rien!” (“Ga weg! Bidden is volstrekt nutteloos!”) Ik droop af en dacht bij mezelf ‘oh God, wat gebeurt er hier...!?’ Een verpleger die ons in de gaten kreeg, kwam naar me toe en zei heel kalm: “Père, ne vous en faites pas. Nous sommes habitués à cela! Il fait cela aussi avec nous. Les médecins ne sont pas toujours faciles à accompagner !” (“Pater, trek het je niet aan. Dat gebeurt hier vaker. Hij doet zo ook tegen ons. Dokters zijn niet altijd gemakkelijk om mee om te gaan.”)

“Op die momenten ervaar je dat we allemaal van dezelfde familie zijn, gemaakt uit hetzelfde deeg.”

BIDDEN MET EEN MOSLIMA

Enkele dagen later bezocht ik een Indische vrouw die alleen Engels sprak. Ze bleek bovendien moslima te zijn. Ze zag er ongelukkig uit, bijna depressief. Toen ik haar voorstelde om wat te praten, kwam er een verdacht glimlachje op haar lippen. Ik wist meteen dat ik met mijn Engels blijkbaar beter thuisbleef, maar het ijs was gebroken en we werden goede vrienden.

Ze zei mij dat ik mij geen zorgen moest maken over het feit dat ze tot Allah bad. “In het aanschijn van de dood vallen alle barrières weg tussen de godsdiensten en bidden we allemaal tot dezelfde God”, liet ze mij wijselijk verstaan. Zij heeft mij nog geholpen met het vertalen van heel wat gebeden naar het Engels.

SYMPATHIE BEVRIJDT EEN MENS

In het hospitaal heb ik de Afrikaan op een nieuwe manier leren kennen. Voordien stond ik als projectleider – zij het ongewild – in een machtspositie. Ik was voor velen ‘de rijke, blanke man’. Die positie vertekende de relatie die

ik kon opbouwen met de mensen uit mijn directe omgeving, wat meer dan eens tot frustraties heeft geleid. Nu ik niet meer gebonden ben aan geld en kaderfuncties, kom ik gemakkelijker tot echte ontmoeting. Zieken vragen niet naar centen, ze vragen aanwezigheid, een luisterend oor, vriendschap, sympathie, een stil gebed, ... Ik spreek maar zelden over God, maar maak Hem zichtbaar en voelbaar door bij hen te zijn. In het lijden komt de ware mens naar boven: maskers vallen af en er is geen onderscheid meer tussen blank en zwart. Op die momenten ervaar je dat we allemaal van dezelfde familie zijn, gemaakt uit hetzelfde deeg.

Ouder(s) worden met vallen en opstaan

*Interview met Lieve en Lisa van 't Kinderkasteeltje,
door Sarah Verschelde*

Positief Opvoeden is een vaardigheidstraining voor ouders. Ze ondersteunt ouders die vragen of zorgen hebben bij het opvoeden. Je kunt dit volgen bij 't Kinderkasteeltje, een jeugdhulporganisatie die zopas onder de vlag van Don Bosco werkt. Ik was benieuwd en trok met mijn vragen naar Lieve en Lisa, twee positieve opvoedsters.

BEGRIJP IK HET GOED DAT 'POSITIEF OPVOEDEN' MEER VOOR OUDERS IS DAN VOOR KINDEREN?

Ja. Met de training willen we ouders vooral handvaten meegeven. Als mama en/of papa de groepstraining volgen, zijn de kinderen er niet bij. Het fijne binnen de groepstraining is dat de ouders ook van elkaar kunnen leren, het geeft hen het gevoel dat ze er niet alleen voor staan. De training kan ook individueel gevolgd worden. Dit gebeurt dan aan huis waarbij er wel de mogelijkheid is om de kinderen te betrekken.

“Een perfect kind hebben, bestaat niet.”

HOE ZIET EEN TRAINING 'POSITIEF OPVOEDEN' ERUIT?

De training bevat verschillende aspecten. We starten elke les met een stukje theorie en gaan deze dan toepassen aan de hand van oefeningen. Na de les wordt er aan de ouders ook gevraagd om hier thuis mee aan de slag te gaan. In een volgende les komen wij hierop terug en bekijken wij wat de successen en uitdagingen

hierbij zijn. De groepstraining bestaat uit 6 lesmomenten, het verloop van de individuele training aan huis wordt op maat van het gezin bekeken.

MET WELKE PROBLEMEN KOMEN DE MEESTE OUDERS BIJ JULLIE?

Meestal komen ouders bij ons met een probleem dat elke ouder al wel eens meemaakt. Het valt op dat ouders zich vaak schuldig voelen bij het slechte gedrag van hun kinderen. Ze zijn bang dat ze iets verkeerd hebben gedaan en dat gevoel wordt versterkt door veroordelende blikken van anderen als er zich op straat moeilijkheden voordoen. Een perfect kind hebben, bestaat niet. Het willen perfect-zijn, dat proberen we eruit te halen.

ERVAAR JE DREMPELVREES BIJ MENSEN?

Het is in onze maatschappij niet gemakkelijk om hulp te vragen, zeker niet als het gaat over de opvoeding van een kind. Onze begeleiding binnen de module Positief Opvoeden, is een laagdrempelig aanbod en we merken toch dat ouders hun angst snel overwinnen. Ze vinden steun bij mensen die voor dezelfde of gelijkaardige problemen staan.

STEL: IK WIL HULP. WAT MOET IK DAN DOEN?

Je bent hier altijd welkom! Op onze website vind je een aanmeldingsformulier. Als we dit ontvangen, bellen we de persoon op zodat we kunnen luisteren. Nadien kijken we samen naar de mogelijkheden. We merken dat we steeds meer aanvragen krijgen, misschien juist omdat de stap zetten heel laagdrempelig is.

KLOPPEN ER OOK KANSARME OUDERS BIJ JULLIE AAN? HOE GAAN JULLIE HIERMEE OM?

Binnen al onze begeleidingen vertrekken we vanuit de zorgen en vragen van alle ouders, dus ook kansarme gezinnen. We gaan actief op zoek naar manieren om die zorgen en vragen goed te begrijpen. We werken ook nauw samen met vzw Fiola, een thuisbegeleidingsdienst die ambulante ondersteuning biedt aan mensen met een beperking en hun netwerk. Daardoor kunnen we onze begeleidingen aanpassen en opvoedingsondersteuning op maat aanbieden. Ons aanbod is gratis. Voor het cursusmateriaal betalen gezinnen vrijwillig een kleine bijdrage.

“hier vallen we, om nadien opnieuw op te staan”

‘VALLEN EN OPSTAAN’, IS DIT DE SALESIAANSE KLEUR VAN ‘T KINDERKASTEELTJE?

Misschien wel. Hier maken we geen fouten ... hier vallen we, om nadien opnieuw op te staan. Dat geldt voor de cursisten, maar ook voor onszelf.

HOE ZIJN BIJ DON BOSCO TERECHTGEKOMEN?

Er bestaat al heel lang een band tussen de zusters cisterciënzers en de salesianen. Hun kloosters in Gent liggen immers vlak bij elkaar en de paters komen hier, in het klooster in Nazareth, nog steeds drie keer per week de eucharistie vieren. Daarnaast leunt onze werking dicht aan bij organisaties binnen Jeugdhulp Don Bosco: de focus ligt bij ons wel op jongere kinderen en vaak kunnen wij nog in een preventief kader aan de slag met de gezinnen, maar we bereiken eenzelfde doelgroep. Een samenwerking stond dus in de sterren geschreven.

IS ER EEN VRAAG DIE JE WOU DAT IK STELDE?

Er is niets dat ik miste. Misschien is het wel leuk om ook dit nog te vertellen: ‘t Kinderkasteeltje is een echt kasteeltje. Vroeger woonde er een adellijke familie en zij hebben het kasteeltje overgelaten aan de zusters cisterciënzers uit Gent. Hier wordt al meer dan 100 jaar voor jonge, soms heel kwetsbare, kinderen gezorgd.

Foto van 't Kinderkasteeltje

Een ziekenbezoek is voor mij...

Drie ervaringsdeskundigen werpen hun licht op deze gevoelige ontmoeting.

Wilfried Meert, sdb

Op het speelplein brak ik mijn been. Dat ongelukje was het begin van een lange lijdensweg. Ik raakte besmet door de ziekenhuisbacterie en na vele onderzoeken volgde de beenamputatie. 35 jaar later ga ik nog steeds elke week een dag naar het ziekenhuis om sterk te blijven.

Een ziekenbezoek kan een zegen zijn, maar soms ook een beproeving. Akkoord, omgaan met zieken is niet eenvoudig, want elke dag is anders en je weet niet wat ze doormaken. Hebben ze pijn? Is er slecht nieuws? Kom ik wel gelegen? Hoe het bezoek verloopt, zegt iets over de zieke, maar meer over de bezoeker. Meestal gaat het zo: bezoekers stellen een hele hoop vragen, indien nodig geven ze zelf de antwoorden om daarna zo plezierig mogelijk te doen aan het ziekenbed. Maar heeft een zieke daar iets aan? Ik denk het niet.

Als ik een zieke of oudere bezoek, dan maak ik in de eerste plaats tijd voor hem. Hoeveel tijd? Dat hangt af van de situatie. Een kort bezoek hoeft trouwens niet gehaast te zijn. Door me fijngevoelig op te stellen, **zie** ik beter **wat de zieke van me wil**. Ik stel mezelf vragen zoals: kan ik ingaan op wat hij zegt? Of kom ik er beter later op terug? Blijf ik nog even of ga ik beter door? Als ik oprecht contact met de zieke heb, dan is het bezoek voor ons beiden de moeite waard.

Na een goed bezoek keer ik graag terug, iets waarnaar de zieke heeft uitgekeken. Bij een zware zieke, die niet veel meer kan spreken, neem ik wat vaker het woord en houd ik zijn hand vast. Zo voelt hij dat er iemand bij hem is. Gelovigen houden dan van een gebedje en een kruisje op hun voorhoofd. Sommigen vragen naar de ziekenzalving. Dat geeft hen kracht, ik voel dat heel hard. Het zijn de sterkste momenten van mijn priester-zijn.

Ziek zijn is best moeilijk. Ik denk dat de kracht van een zieke alles te maken heeft met de overgave aan God. Met zieken omgaan is ook moeilijk. **Hen verzorgen** en met hen spreken, **heeft voor mij ook te maken met de liefde tot God**. Jezus heeft ons laten zien hoe we een bijzondere zorg moeten hebben voor de zieken. Wij worden uitgenodigd Hem daarin na te volgen. Als salesiaan-priester heb ik nooit durven denken dat dit één van mijn opdrachten ging zijn, maar het is zo zinvol en het geeft mij steeds weer energie om verder te doen.

Marc Desmet, jezuïet en arts palliatieve zorg

Een ziekenbezoek is voor mij dagelijkse kost als arts palliatieve zorg, en toch buitengewoon. Mijn zieken zijn allemaal ongeneeslijk en gaan in de komende dagen, weken of maanden sterven. Vreemd genoeg kom ik bij die zieken helemaal in mijn element. Sommigen noemen dat 'roeping'. Ik ga bijna altijd zitten en nodig andere aanwezigen ook daartoe uit. Dat scheidt rust en daarmee zet ik mij letterlijk op hun niveau. **Ik maak lichamen duidelijk dat ik er echt voor hen ben.** Meestal ken ik al de technische gegevens van hun dossier. Maar ik wil **ontdekken wie deze mens is, wat hij of zij nog verwacht en belangrijk vindt.** Soms stel ik precieze vragen over hun pijn, misselijkheid, kortademigheid enzovoort. Vaak echter laat ik hen vertellen over hun beroep, hun kinderen en zeker ook kleinkinderen die vaak heel veel betekenen. Dat leert me veel over wat voor hen echt waarde heeft, wat zin aan hun leven geeft. Zo kan ik goede medische beslissingen nemen.

Dominiek Gheysen, diaken en pastor bij Groep Zorg Heilige Familie.

Het woord bezoek klinkt voor mij een beetje raar. Ik kies liever voor woorden zoals **ontmoeten en aanwezig zijn, want dat is de kern.** Nabij zijn met aandacht en opmerkzaamheid. Het is luisteren, luisteren en nog eens luisteren. Dit is het eerste en het belangrijkste.

“Het is luisteren, luisteren en nog eens luisteren. Dit is het eerste en het belangrijkste.”

Ik spiegel mij nogal eens aan het evangelie van de Emmaüsgangers, de ontgoochelde leerlingen die onderweg waren van Jeruzalem naar Emmaüs. Aanvankelijk luisterde Jezus alleen maar en stapte hij met hen mee, pas daarna bood hij zelf verhalen aan. Achteraf zeiden ze tegen elkaar: "Brandde ons hart niet toen hij ons nabij was?" Terwijl Jezus eigenlijk vooral gewoon met hen mee op weg was.

In drukke tijden is 'nabij zijn' niet zo eenvoudig omdat we te veel in een doe- en-werkmodus zitten. Onze to-dolijstjes geraken nooit helemaal afgevinkt en de mogelijkheden zijn breed en divers. Toch is het vooral onze wijze van aanwezigheid bij kwetsbare mensen die het moet doen, niets meer en niets minder. Aandacht en opvolging voor hoe en wat en hoe verder, volgt nadien pas.

Wilfried

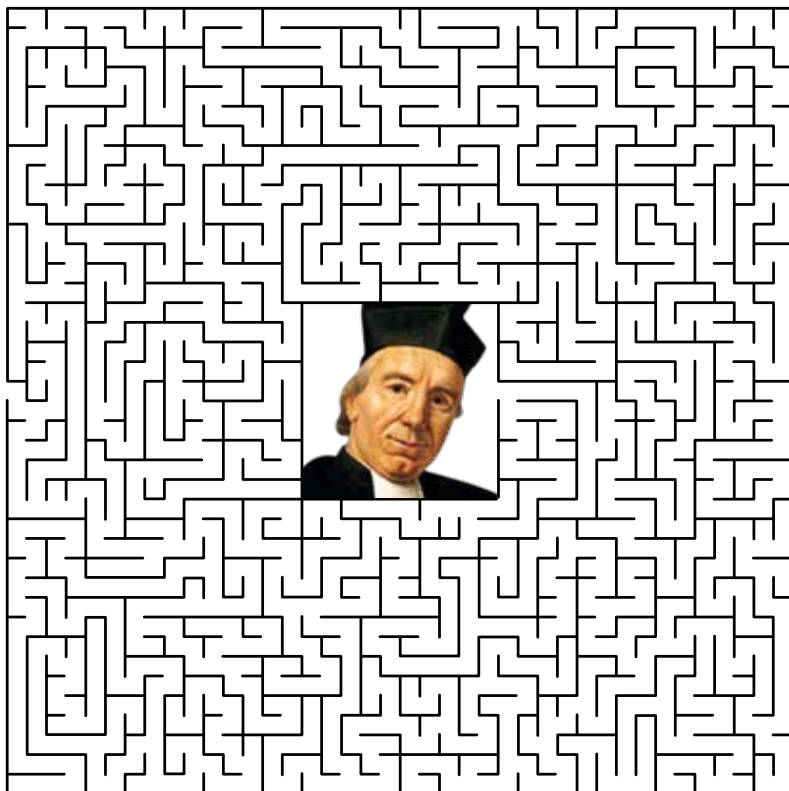

Marc

Dominiek

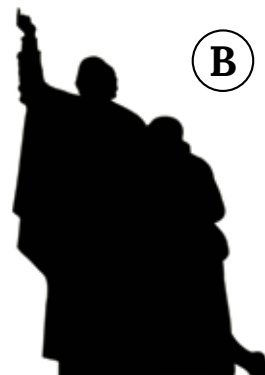
— Help jij Don Bosco om Cottolengo te ontmoeten? —

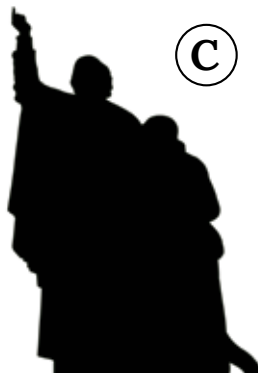
— Welke schaduw hoort bij het standbeeld van Cottolengo? —

A

B

C

D

Hoe praat je over geloof met je kinderen?

We vragen het aan Ellen Van Stichel.

Ellen is mama van drie prachtige kinderen. Haar man geeft al enkele jaren les aan de KU Leuven over religie en zingeving. Zij binnenkort ook. Wij waren benieuwd of ze dat thuis ook deden.

Zelfs met twee theologen in huis is het zoeken naar hoe je geloof ter sprake brengt bij kleine kinderen. We hebben er alsnog geen grote theorieën over en het ontbreekt ons aan een kant-en-klaar praktijkboek op ons nachtkastje. Hoe geef je taal en uiting aan dat wat je zo ter harte gaat, aan die dragende grond die je als onvoorwaardelijke liefde ervaart en die zo fundamenteel is, maar ook zo moeilijk te beschrijven valt? Eerlijk gezegd slagen we er niet heel goed in, vind ik, om dat gestructureerd en aangepast aan hun leeftijd te verankeren in ons dagelijks leven. Al is er wel het kruisje 's avonds, de eucharistieviering op zondag en af en toe vallen we stil bij een gemeenschap in de buurt, zij onder leeftijdsgenoten, wij onder volwassenen.

**Aan het graf zei Nette:
“Hij ligt hier toch niet?
Hij is toch in de hemel?”**

Hier en daar inpikken op hun vragen en uitspraken, lukt me makkelijker. Ook merk ik dat het overlijden en de begrafenis van mijn vader letterlijk indruk-wekkend geweest zijn voor hen. Wanneer we in *Geronimo Stilton* (een kinderboekenreeks, nvdr) over de Egyptenaren lezen en over het betalen van een munt om de rivier over te mogen, zegt de oudste spontaan “Wij geloven iets anders, hé mama? Wij geloven in de hemel, maar hoe gaat dat dan, gaat iedereen naar de hemel?”. Waarop ik hem zeg dat we dat inderdaad geloven, dat we voor altijd in de liefde van God mogen wonen, maar dat we ook geloven dat je wel mag kiezen, dat er misschien mensen zijn die dat echt niet willen en dat God hen vrij laat om daar niet voor te kiezen. “Ik denk dat peter Pros wel ja gezegd heeft tegen God”, was zijn antwoord.

En ook leren wij van hen. Zo vroeg Nette twee jaar geleden een paar weken voor Pasen wat we aan het graf van mijn vader deden. Waarop ik zei: “Dat weet je toch? Hier ligt peter Pros begraven. “Die is hier toch niet, die is toch in de hemel?” antwoordt ze als gevatte kleuter. Als theoloog word ik dan even stil bij zo'n heldere samenvatting van het paasmysterie.

Van arme boef tot succesvolle mecanicien: Denis speelt het klaar!

Door Bram Reekmans, VIA Don Bosco

Denis (18 jaar) groeide op in Porto Novo in het zuiden van het West-Afrikaanse Benin. Ondersteund door VIA Don Bosco slaagde hij niet zo lang geleden voor zijn eindexamen tweewiel- en bromfietsmechanica. Dat lijkt misschien triviaal, maar met zijn levensloop is dat een heuse prestatie!

Zes jaar geleden leefde Denis nog op straat. Daar kwam hij terecht toen hij op 10-jarige leeftijd wegging van huis. Zijn ouders konden hem niet onderhouden omdat ze straatarm waren. *"Ik begon al snel de boef uit te hangen op straat",* vertelt Denis. En hij is zeker niet de enige. De meeste straatkinderen in Benin leven van de kleine diefstallen die ze plegen op de markten van Cotonou of Porto Novo.

Na twee jaar op straat ontmoette Denis enkele salesianen en opvoeders van een Don Bosco-opvangcentrum. Hij kon er terecht voor onderdak, eten en heel wat activiteiten. Maar ondanks deze steun kon hij er niet gemakkelijk aarden. Hij keerde vaak terug naar de straat, een plaats van absolute vrijheid, maar helaas ook van mensonwaardige levensomstandigheden. *"Ik klom over de muren van*

het opvangcentrum om te ontsnappen. Maar altijd keerde ik een tijdje later terug. Op een dag waarschuwde één van de opvoeders mij: *als je weer weggaat, kom je niet meer terug! Het is toen dat ik pas echt besepte dat ik mijn toekomst in handen moest nemen".* Nadat Denis zijn draai in het centrum had gevonden en de regels steeds beter begon te volgen,

kreeg hij de kans om naar school te gaan. Eerst volgde hij een versneld basistraject om al de jaren die hij niet naar school kon, in te halen. Ondertussen begon hij een **beroepsopleiding tweewiel- en bromfietsmechanica** in het Don Boscocentrum voor beroepsopleiding. Ondanks de stappen vooruit, was het behalen van een diploma verre van een gewonnen zaak.

"Ik stal geregeld gereedschap uit het werkatelier om wat geld bij te verdienen. Ik bleef met andere woorden een boef", zo legt Denis ons uit met zachte stem. De opvoeders van het opvangcentrum hadden hun handen vol met hem. Hij ging voortdurend in de clinch en veroorzaakte vaak ruzies. *"Er was niets met hem aan te vangen als hij in een dergelijke staat verkeerde. En kijk waar hij nu staat. Wat een verandering!",* glimlacht Esméralda, één van de opvoeders.

Het was dankzij de overtuigingskracht en het geduld van de opvoeders dat Denis zijn **toekomst in eigen handen heeft genomen**. Hij nam na verloop van tijd zelfs het initiatief om

zich opnieuw te verzoenen met zijn familie. Dat was erg moeilijk, maar wel een cruciale stap in zijn ontwikkeling. *“Ik heb echt al mijn moed bijeengeraapt om naar mijn familie terug te keren, om ze te laten zien wie ik nu ben. Ik wilde*

“Ik stal geregeld gereedschap uit het werkatelier om wat geld bij te verdienen. Ik bleef met andere woorden een boef”

ze tonen dat ik mijn basisdiploma heb behaald en nu een vak leer. Mijn vader zag mij altijd als een boef en was bang dat ik de familie een slechte reputatie zou bezorgen in de buurt”, verklaart Denis met veel moeite.

Vandaag staat er een brede glimlach op het gezicht van Denis. Met zijn diploma van de beroepsopleiding op zak wil hij nog een stapje verder gaan. Hij zou graag een hoger diploma behalen om als zelfstandige aan de slag te gaan. Op 18-jarige leeftijd droomt Denis ervan om zijn eigen atelier te openen en zo zijn eigen baas te worden. Een nieuwe uitdaging voor hem: *“Op dit moment spaar ik een beetje ... Maar het is niet gemakkelijk, want ik mis nog gereedschap om mijn eigen herstellatelier voor bromfietsen te openen. Maar ik zal een geweldig mecanicien worden!”.*

De onderwijsprojecten van VIA Don Bosco dragen bij tot het behalen van de **Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)** van de Verenigde Naties. Meer info: www.sdgs.be.

Christenen uit het Midden-Oosten proeven van Don Bosco's droom

Door Rita Jibo (voorzitter) & Simon Kurtas (vice-voorzitter en secretaris), stichting Dream of Don Bosco.

De toneelgroep is in Bethlehem geboren. Enkele lokale salesiaanse zusters leerden Rita Jibo om op een toffe manier Bijbelverhalen te brengen. We kruipen het podium op met herkenbare problemen zodat we nadien in groep kunnen napraten over de christelijke waarden die erin zitten. We merken dat jongeren heel enthousiast zijn voor onze werking, net zoals Don Bosco dat meemaakte in Turijn. Uit eerbied hebben we onze groep naar hem genoemd: 'Dream of Don Bosco'.

Sinds 16 november 2018 is onze stichting officieel erkend door de Nederlandse Staat. In de statuten hebben wij het volgende opgenomen:

- (1) De stichting heeft als doelgroep christenen en hun families van Midden-Oosterse origine.
- (2) Met de stichting willen we onze doelgroep ondersteunen op het gebied van
 - armoedebestrijding en integratie in de Nederlandse samenleving;
 - het leven naar de christelijke waarden bevorderen;
 - wederzijds begrip in Nederland bevorderen;
 - samenwerken met stichting Don Bosco Assel Centrum en de locatie Don Bosco Assel behouden als een salesianenorde.

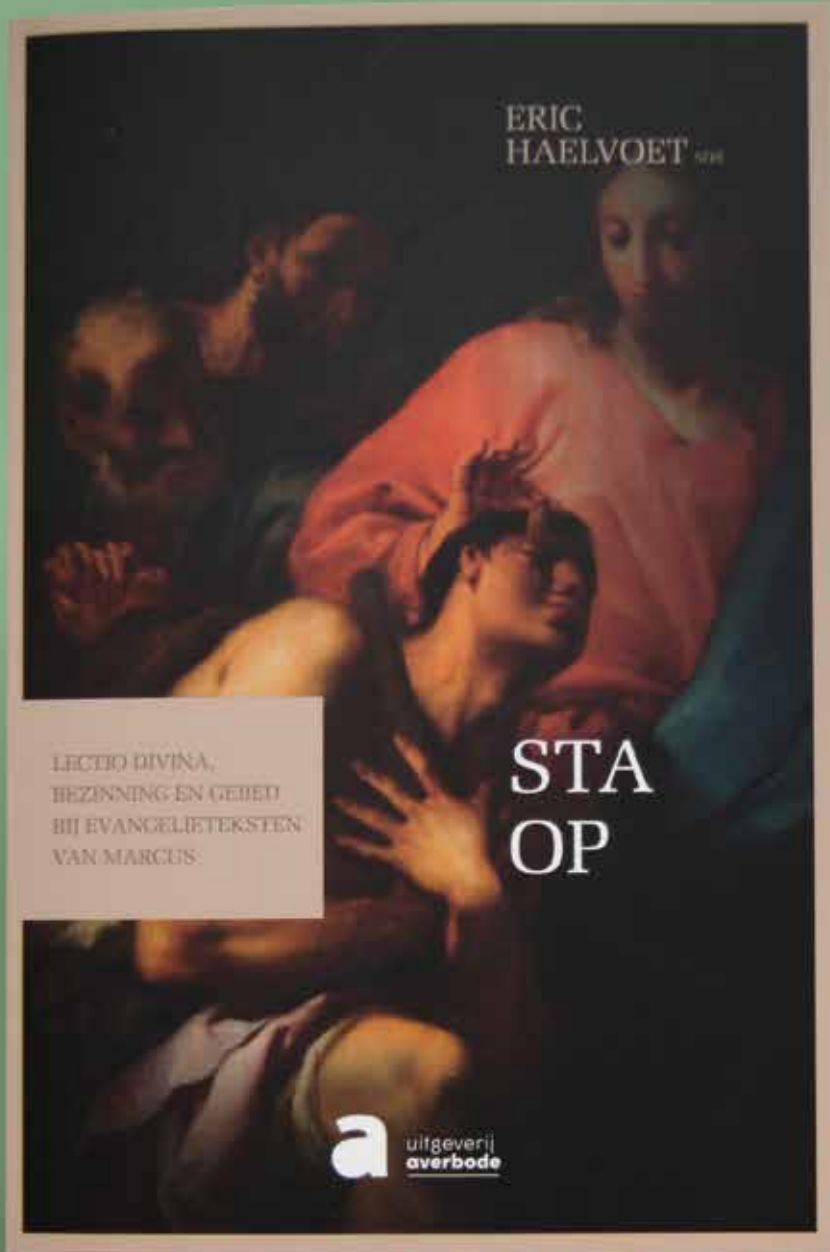
Naast theater, organiseren we ook bijeenkomsten, congressen en kampen waar jongeren met spirituele, sportieve en culturele interesses zich helemaal kunnen uitleven. Het aantal deelnemers stijgt elke jaar. Gelukkig kunnen we rekenen op helpende handen van vrijwilligers. Ons motto is "**wees bescheiden en sterk**". Het geeft ons moed om vol te houden wanneer het tegenzit, en herinnert ons aan God zijn aanwezigheid. Bovendien hebben we bescheidenheid nodig, zodat we ons nooit boven een ander plaatsen.

IMPRESSIES UIT ASSEL

**BESTEL
NU!**

€ 19/STUK

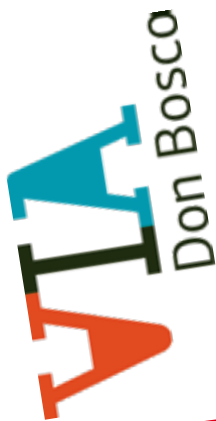
Bestellen kun je bij Centrale Propaganda
Fr. Gaystraat 129, 1150 Brussel
E-mail: centrale.propaganda@donbosco.be
Of via www.donbosco.be/webshop

Deze boeken bevatten gebedsbezinningen bij evangelieteksten. Vele worden gelezen in eucharistievieringen op de weekdays. Ook teksten uit het passieverhaal komen aan bod. De gebedsbezinningen zijn ontstaan vanuit lectio divina, zowel individueel als in groep.

Abonneer je gratis op onze digitale nieuwsbrief '**Don Bosco Digitaal**' om mee te zijn met de laatste nieuwtjes binnen de Don Boscofamilie!

Daarin kan je nieuws terugvinden zoals bijvoorbeeld dit:

VIA Don Bosco nodigt iedereen uit op avondlezingen met boeiende sprekers, ter gelegenheid van 50-jarig bestaan!

- 28/03 (18u30) – Lezing door **Hilde Crevits** (minister van onderwijs) in **Don Bosco Kortrijk**
- 25/04 (18u30) – Lezing door **Françoise Chombar** (CEO van Melexis chipbedrijf) in **Don Bosco Sint-Pieters-Woluwe**
- 09/05 (18u30) – Lezing door **Willy Claes** (voormalig minister van staat) in **Don Bosco Helchteren**

Meer info op www.viadonbosco.org/avondlezingen

Abonneren kan via www.donbosco.be of door een mailtje te sturen naar dbmedia@donbosco.be

Vergeet ook zeker niet om onze **Facebookpagina** leuk te vinden!

Daar kan je onder andere leuke quotes vinden zoals deze:

Goede God,
de dag loopt ten einde. Ik kom nog even langs.
Ik weet dat Gij voor mij zorgt
en ik heb weer een dag als geschenk gekregen.
Ja, mijn geloof is nog steeds te klein.
Gij leidt mij doorheen mijn beperking, beproeving, tegenslag, zorg en pijn.
Vol vertrouwen kijk ik op naar het kruis van Jezus.
Ik zie Hem hangen, vastgespijkerd met open handen,
maar ik zie ook een open zijde, voor mij een open hart.
Dit doet mij dan stamelend bidden: dank God
dat Gij daar op het kruis mij uw levenslange Liefde hebt geschonken.
Ook al voel ik mij zwak, toch bid ik U om levenskracht voor de dag van morgen.
Dat ik mensen mag ontmoeten op mijn pad die vriendschap en liefde schenken,
zodat ik staande mag blijven, om zo anderen nabij te zijn.
Gij alleen kent mijn pijn, mijn vrees, mijn onmacht.
Neem ze van mij weg.
Vader, laat mij in mijn lijden en beperking
steeds het voorbeeld van Jezus begrijpen.
In Hem toonde Gij mij, dag en nacht,
dat Uw goedheid en liefde groter is dan alle ziekte, lijden en dood.
Heer God,
ik leg mijn leven in Uw handen maar schenkt Gij me mensen
met een luisterend oor, dat ik vernieuwd morgen weer verder kan.
Zegen Heer,
mijn familie,
de salesiaanse familie,
dokters, verpleegkundigen en vrienden
die bekommerd zijn om mij.
Ik denk ook aan allen van wie ik afscheid heb moeten nemen.
Zegen de herinneringen aan hen en doe mij geloven in het eeuwig leven.
Maria, dank dat je me zo nabij bent.
Amen

Door Wilfried Meert, sdb